

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРАЛЬНОГО (ОПОРНОГО) ПІВЗАХИСНИКА В СУЧАСНИХ СИСТЕМАХ ГРИ У ФУТБОЛ

Тарас Завійський

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: zaviyskiy95@ukr.net*

Сучасний футбол з його постійними і швидкими переходами з оборони в атаку і навпаки у різних фазах гри вимагає від усіх спортсменів миттєвої реакції, розвинутого швидкого та правильного ігрового мислення, стрімких переміщень з м'ячем і без м'яча. Важлива роль в сучасному футболі належить центральним (опорним) півзахисникам команди. Тому **метою** дослідження було вивчення значущості ігрових дій гравців, які виконують функції центрального (опорного) півзахисника, в сучасних системах гри команд з футболу.

Постановка проблеми. У сучасному футболі наявність гравця в центрі півзахисту, який однаковою мірою добре володіє високим ігровим інтелектом у наступальних і захисних функціях, надає командним діям системності та може формувати певні та незаперечні тактичні переваги в побудові гри [1, 9]. Футболісти такого спрямування в сучасному футболі трапляються не так часто. Найчастіше команди діють з двома центральними півзахисниками, один з яких більше орієнтований на атаку, а інший – на оборону. Щоправда, є команди, які грають з двома і трьома півзахисниками оборонного плану. Усе залежить від обраної тренерським штабом формації і певного стилю гри [3, 6, 7].

З урахуванням зазначеного, наше дослідження, в якому була зроблена спроба вдосконалити методику використання інформації про змагальну діяльність футболістів з метою дослідження техніко-тактичної підготовленості півзахисників у сучасних системах гри команд з футболу, є актуальним.

Метою дослідження було вивчення значущості ігрових дій гравців, які виконують функції центрального (опорного) півзахисника, в сучасних системах гри команд з футболу.

Завдання дослідження:

1. Виявити індивідуальну, групову та командну структури змагальної діяльності центрального (опорного) півзахисника в сучасних системах гри команд з футболу.

2. Удосконалити критерії оцінювання техніко-тактичної підготовленості та варіативність індивідуальних і командних характеристик змагальної діяльності центрального (опорного) півзахисника у сучасних системах гри команд з футболу.

Об'єкт дослідження: змагальна діяльність футболістів.

Предметом вивчення в роботі є різні види навчально-тренувальних моделей техніко-тактичних дій півзахисників в сучасних системах гри команд з футболу.

Для розв'язання завдань застосовано такі **методи дослідження:**

1. Аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури.
2. Аналіз відеоматеріалів футбольних матчів команд високої кваліфікації.
3. Вивчення і аналіз матеріалів Всесвітньої комп'ютерної мережі Інтернет.

Виклад основного матеріалу з аналізом отриманих результатів.

Центральний (опорний) півзахисник займається організацією гри команди в обороні (в опорній зоні) та створенням гольових моментів для себе або партнерів з команди. Для цього від нього потрібні швидке і правильне ігрове мислення та бачення поля, мистецтво точної передачі, поставлений удар, бажані вміння грати головою, фізична міць, швидкість та дриблінг, уміння «читати гру». Центральні (опорні) півзахисники багато відпрацьовують в обороні [1].

Обороняючи свої ворота, опорний півзахисник передусім повинен:

- 1) постійно стежити за переміщеннями гравців команди суперника в атаці в опорній зоні своєї команди;
- 2) займати таку позицію, яка б давала змогу блокувати можливі проникаючі передачі на форвардів команди, що атакує;
- 3) бути здатним на вимогу тренера зіграти персонально з одним із гравців суперника [4, 5].

Під час атаки своєї команди перед центральним (опорним) півзахисником постають такі основні завдання:

- 1) коли команда утримує м'ячем, розташовуватися позаду форвардів і флангових півзахисників, бути завжди готовим прийняти передачу;
- 2) закривати простір, що не контролюють захисники, які беруть участь в атаці. Найчастіше таке підстраховування стає потрібним крайнім захисникам, які активно йдуть вперед під час атак своєї команди [10].

Звичайно, це далеко не всі завдання, які ставлять перед центральними півзахисниками. Ігровий стиль і обрана тактична схема також значною мірою визначає функції сучасного півзахисника.

Висновки:

1. Виховання висококласного центрального (опорного) півзахисника може виявитися досить складним завданням. Простота дій гравців подібного амплуа, як видається на перший погляд, є дуже оманливою. Для центрального півзахисника недостатньо лише добре вести силову боротьбу і постійно стежити за переміщеннями гравців супротивника в атаці.

2. До висококласного центрального (опорного) півзахисника, як і до гравців усєї команди, висувають вимоги високої мобільності під час організації будь-якого наступального або оборонного маневру [7, 8]. При цьому не варто забувати про імпровізацію, яка може бути як індивідуальною, так і командною, вносячи у гру елемент несподіваності та дезорієнтування суперника.

Список використаних джерел

1. Бэтти Э. Современная тактика футбола / Бэтти Э. ; пер. с англ. – Москва : Физкультура и спорт, 1980. – 135 с.

2. Гамон Д. Как развивать умственные способности, память и внимание. Заставь свой мозг работать на 100 %. Гамон Д., Брегдон Д. А. – Харьков-Белгород : Клуб семейного досуга. – 2010. – 354 с.

3. Гриндлер К. Техническая и тактическая подготовка футболистов / Гриндлер К – Москва : Физкультура и спорт, 1989. – 243 с.

4. Дулібський А. Спортивний відбір у футболі : навч.-метод. посіб. / Дулібський А. В., Яценко А. Г., Ніколаєнко В. В. – Київ : Федерація футболу України, 2003.

5. Тактика и стратегия в футболе Зеленцов А. М., Лобановский В. В., Ткачук В. Г., Кондратьев А. И. – Київ : Здоров'я, 1989. – 192 с.

6. Техніко-тактична підготовка юних футболістів / А. В. Дулібський, Й. Г. Фалес. – Київ : ФФУ, 2001. – 59 с.